

**Комунальний заклад вищої освіти
«Дніпровська академія музики» Дніпропетровської обласної ради»**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор ВСП «Фаховий музичний
коледж» КЗВО «Дніпровська
академія музики» ДОР»

 Олена ПОТОЦЬКА
«29» серпня 2025 року

**СИЛАБУС
НОРМАТИВНОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ЧИТКА З ЛИСТА»**

“Хорове диригування”

Освітньо-професійний ступінь – Фаховий молодший бакалавр
Галузь знань – 02 «Культура і мистецтво»
Спеціальність – 025 «Музичне мистецтво»
Освітньо-професійна програма – «Музичне мистецтво»

**Д н і п р о
2 0 2 5**

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Навчальна дисципліна «Читка з листа» є ключовим етапом в формуванні та підготовці майбутніх хормейстерів. Навчальний курс передбачає оволодіння практичними навичками, які є необхідними в формуванні подальшої вокально-педагогічної діяльності. Сприяє продуктивності та швидкості орієнтування при ознайомленні з різноманітним музичним матеріалом, що є невід'ємною частиною роботи майбутнього хормейстера. "Читка з листа" є відокремленою частиною комплексу хорових дисциплін, а саме - "Фах" (Хорове диригування), "Хоровий клас", "Клас ансамблю", "Хорова література", "Хорознавство", "Вокал" тощо.

КОМПЕТЕНТНОСТІ

У межах цього курсу здобувачі освітньо-професійного ступеню «Фаховий молодший бакалавр» формують інтегральну, загальні та спеціальні компетентності, передбачені освітньо-професійною програмою «Музичне мистецтво».

Інтегральна компетентність (ІК):

Здатність вирішувати типові спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері музичного мистецтва або у процесі навчання, що вимагає застосування системи інтегрованих художньо-естетичних знань з теорії, історії музики, історії мистецтва, музичного виконавства та педагогіки, та може характеризуватися певною невизначеністю умов; нести відповідальність за результати своєї діяльності; здійснювати контроль інших осіб у визначених ситуаціях.

Загальні компетентності:

ЗК 6 Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями

ЗК 8 Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях

Спеціальні компетентності:

СК 2 Здатність демонструвати достатній рівень виконавської майстерності.

СК 3 Здатність відтворювати художньо-образний зміст музичного твору у виконавській діяльності.

СК 4 Здатність використовувати спеціалізовані знання з теорії, історії та

методології музичного мистецтва.

СК 5 Здатність демонструвати професійні навички та уміння в музично-теоретичній/виконавській/педагогічній/ /організаційно-творчій діяльності.

СК 8 Здатність оперувати професійною термінологією.

СК 13 Здатність презентувати результати своєї творчої /педагогічної/організаційно-творчої діяльності перед аудиторією з урахуванням її специфіки.

СК 14 Здатність до професійної самореалізації.

ТРИВАЛІСТЬ КУРСУ. Для здобувачів на основі базової середньої освіти: кількість кредитів ЄКТС — 10, Курси I — IV, Семестри I — VII, загальний обсяг — 300 годин, з них індивідуальних — 131 годин, самостійних — 169 години. Для здобувачів на основі повної загальної середньої освіти: кількість кредитів ЄКТС — 6, Курси I — III, Семестри I — VI, загальний обсяг — 180 годин, з них індивідуальних — 109 години, самостійних — 71 годин.

МЕТОЮ навчальної дисципліни «Читка з листа» є підготовка майбутнього педагогічного працівника до роботи з дітьми різних вікових категорій та різноманітних складів музичних колективів; закликати їх до розширення музичного світогляду та здатність виховувати художній смак зокрема, сформувати здатність працювати з нотним матеріалом та адаптувати його під свої потреби.

Програмні результати навчання за навчальною дисципліною. Після закінчення курсу здобувач фахової передвищої освіти повинен вміти:

РН 4 Читати та відтворювати нотний запис тексту музичного твору.

РН 6 Визначати зміст, форму, жанрово-стильові особливості музичного твору як на слух, так і при вивченні нотного тексту.

РН 8 Розпізнавати різні компоненти музичної мови

РН 13 Використовувати професійну термінологію під час виконання творчих та навчальних завдань

РН 17 Презентувати результати власної мистецької діяльності з метою забезпечення особистісної конкурентоспроможності на ринку праці.

МІСЦЕ ДИСЦИПЛІНИ В СТРУКТУРНО-ЛОГІЧНІЙ ПОСЛІДОВНОСТІ

Нормативна навчальна дисципліна «Читка з листа» є складовою частиною циклу професійної та практичної підготовки фахівців. Дана навчальна дисципліна взаємодіє та є вагомою частиною інших навчальних курсів («Фах», «Хоровий клас», «Клас ансамблю», «Фортепіано», «Вокал», «Курс підготовки сучасного педагога», «Аналіз музичних творів», тощо).

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

Дисципліна «Читка з листа» реалізується у вигляді практичних занять та самостійної роботи здобувачів фахової передвищої освіти. Вивчення курсу «Читка з листа» дозволяє здобувачу-хормейстеру набути та поглибити навички, що систематично набуваються у процесі навчання. Важливо формувати та простимулювати пошук індивідуального підходу до аналізу хорової партитури здобувача. Важливо забезпечити в роботі системність, комплексний підхід та принцип «безперервності».

МЕТОДИ НАВЧАННЯ. Словесні (бесіда, розповідь, пояснення); наочні (демонстрування фрагментів твору викладачем, гра на інструменті, прослуховування аудіо запису); практичні, аналітичні, бінарні.

ЗМІСТ ДИСЦИПЛІНИ:

Тема 1. Знайомство з поняттям хорова партитура та її побудова на прикладах двострочних однорідних хорових творів.

Тема 2. Виконавські позначення, характер звуковедення, динамічні та темпові позначення. Опанування основних принципів первинного аналізу хорової партитури.

Тема 3. Заглиблення в специфіку гри хорових партитур на прикладах двострочних мішаних хорових зразків. Знайомство з поняттям тембр та

особливістю відтворення його якості на фортепіано.

Тема 4. Опрацювання трьохстрочних хорових партитур написаних для однорідних складів хору.

Тема 5. Ознайомлення з трирядковими партитурами, що написані для змішаних типів хору.

Тема 6. Опанування навички програвання основи хорової партитури однією рукою з тактуванням.

Тема 7. Робота над чотирирядковими партитурами, що написані для однорідних типів хору.

Тема 8. Читання чотиристрочних партитур, що написані для мішаних складів хору

Тема 9. Зосередження на здатності візуально читати партитуру на декілька тактів вперед та вміти визначати кульмінаційну фразу, ознайомившись з літературним текстом.

Тема 10. Робота над творами з супроводом написаних для різних хорових складів. Гра в ансамблі.

ФОРМИ І МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Вивчення дисципліни передбачає проведення поточного та підсумкового контролю.

Контроль навчального процесу пропонується проводитися у вигляді: перевірки завдань, оцінки висловлювань, бесіди-аналізу, виконання творчих завдань, заліків.

Перевірка та знайомство зі знаннями майбутніх фахівців здійснюється на основі результатів проведення поточного контролю (на індивідуальних заняттях та контрольних заходах) протягом всього курсу навчання і має за мету перевірку практичного засвоєння здобувачами навичок, виховання у них постійного прагнення до самовдосконалення і пошуку власного уявлення про хорове звучання.

Поточний контроль - визначення успішності навчання здобувачів з метою планування наступних етапів навчального процесу та перевірка виконаного завдання з читання партитур на кожному занятті.

Семестровий контроль (у формі опитування та перевірки практичних завдань)– проводиться з метою оцінки результатів навчання та здійснюється у формі заліку в терміни, встановлені навчальним планом. При оцінюванні здобувача враховується комплекс вимог: систематичне відвідування занять, самостійна підготовка до уроків, активна робота на заняттях, вміння старанно та швидко проводити попередній аналіз запропонованих для програвання творів.

Самостійна робота здобувача включає в себе різні форми підготовки: аналіз твору, вміння транспонувати його (за потребою), Вдосконалення виконавських прийомів та штрихів, безпосередня читка партитури з листа, спів хорових партій з тактуванням, гра в ансамблі нескладних творів з супроводом (читання з листа).

Підсумковий контроль: проводиться з метою визначення результатів навчання та здійснюється у формі заліку у VII семестрі (на основі базової середньої освіти) та заліку наприкінці VI семестру (на основі повної загальної середньої освіти).

ПОЛІТИКА КУРСУ («ПРАВИЛА ГРИ»)

- Курс передбачає індивідуальну роботу здобувача або ансамблеву гру (IV курс).
- Темп роботи високий, атомсфера спрямована на продуктивність, а здобувач має бути відкритим до конструктивної критики.
- Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін.
- Під час роботи над індивідуальними завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності.
- Пропуски занять здобувачами припустимі тільки з поважних причин.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Горова Л. Україна-це світло. Збірка пісень. 2022. [in Ukrainian]
2. Зарицький А., Зарицька А., Мрочко В., Кириченко І., Гонтар О. Вокальний ансамбль: теорія і практика навчальний посібник. Луцьк, 2022. [in Ukrainian]
3. Кириленко Я. Вокально-ансамблеве та диригентське мистецтво: інноваційні підходи до підготовки фахівців. Lima, Peru – Kyiv, Ukraine 2023 С. 317 [in Ukrainian]
4. Кирейко В. Десять українських народних пісень з Полтавщини. 2024 [in Ukrainian]
5. Мартин З. «Сходинками хорової майстерності», Третя частина. – Львів: Галицький друкар, 2021. 263 с. [in Ukrainian]
6. Мартин З. «Сходинками хорової майстерності», Четверта частина. – Львів: Галицький друкар, 2022. 296 с. [in Ukrainian]
7. Мартин З. «Сходинками хорової майстерності», П'ята частина. – Львів: Галицький друкар, 2023. 294 с. [in Ukrainian]
8. Мартин З. «Сходинками хорової майстерності», Друга частина. – Львів: Галицький друкар, 2020. 183 с. [in Ukrainian]
9. Світлайло С. «Підготовка викладачів музичного мистецтва у класі вокального ансамблю». Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв : наук. журнал. 2021. № 3. С. 180-184. 263 с. [in Ukrainian]

Додаткова:

1. Барабан О., Філатова Т. «Улюблені українські пісні», Державне спеціалізоване видавництво «Музична Україна», 2016. 152 с.
2. Дерев'ягіна Є., Овчаренко С., Нібель Ю., Пігарева О. Духовні хорові твори з репертуару камерного хору «Cantabile». Навчальне видання, Кам'янське ДДТУ, 2020.
3. Каблова Т., Румянцева С. Читання партитур для вокальних ансамблів, Київ, 2019. 90 с.
4. Ланіна Т. Теоретичні основи вокального ансамблевого виконавства. «Музичне мистецтво в освітологічному дискурсі» № 2, 2017. С. 46-50.
5. Мафтуляк М. «Любіть Україну» пісні для мішаного хору. Тернопіль : Навчальна книга-Богдан, 2012. 88 с.
6. Макарова В., Макарова Л. «Зачарування звуків ніжних», Вінниця Нова книга, 2016
7. Нібель Ю. Вокально-хоровий цикл для дитячого хору «так починаються дива». Вінниця: Нова книга, 2023, 96 с.
8. Облещук М, Облещук С. «Розцвітає у лузі калина. Пісні для вокального ансамблю та хору». Тернопіль : Навчальна книга-Богдан, 2017. 48 с.
9. Соло та ансамблі Ave Maria 2 випуск вид. Мелосвіт, 2014. 57 с.
10. Томсон З. Співає Камерний хор КНАМ імені Р. Глієра. , Київ «Музична Україна» 2021. 161 с.
11. Яковчук О. «Обробки українських народних пісень для жіночого голосу», Київ: Спринт-сервіс, 2019. 60 с.

12. Яковчук О. «Українські народні пісні для жіночого хору без супроводу», Київ: Спринт-сервіс, 2018. 240 с.
13. Никитюк Н. С. Вивчення творів композиторів Волині у концертмейстерському класі : методичні рекомендації. Луцьк: Вежа-друк, 2018. 16 с.
14. Ревенчук В.В. Теорія та методика формування концертмейстерських умінь : Навчальний посібник. Ніжин: Видавництво НДУ ім. М.Гоголя, 2009. 111 с.
15. Сулім Р., Сайко А. Теоретико-методичні аспекти формування навичок читання нот з аркуша у майбутніх вчителів музичного мистецтва. 2013. 5 с.